

EKMUD BÜLTENİ

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği Haber Dergisi

ISSN: 1308-920X

Yıl: 2011 Sayı: 1

EKMUD BÜLTENİ'nin 5. sayısındaız.

Bir Yılın Ardından

3. Olağan Genel Kurulumuz 15 Mayıs 2010 Tarihinde Ankara'da Yapıldı.

Yeni Yönetim Kurulumuz Seçildi

YÖNETİM KURULU

- Prof. Dr. Haluk Vahaboğlu (Başkan)
- Doç. Dr. Hürrem Bodur (Başkan Yardımcısı)
- Prof. Dr. Hakan Leblebicioğlu (Genel Sekreter)
- Prof. Dr. Dilek Arman (Sayman)
- Prof. Dr. Özlem Kandemir (Üye)
- Doç. Dr. Yaşar Bayındır (Üye)
- Doç. Dr. Oğuz Reşat Sipahi (Üye)

DENETLEME KURULU

- Prof. Dr. Halil Kurt (Başkan)
- Doç. Dr. Rahmet Güner (Üye)
- Prof. Dr. Mehmet Taşyaran (Üye)

ETİK KURUL

- Prof. Dr. Emin Tekeli (Başkan)
- Prof. Dr. S. Sırrı Kılıç
- Prof. Dr. İlhan Özgüneş
- Prof. Dr. Ali Kaya
- Doç. Dr. Nail Özgüneş

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneğimizin 15 Mayıs 2010 tarihinde 3. Olağan Genel Kurul toplantısı yapıldı. Görev değişiminin yaşandığı bu seçimde yönetim kurulu ve diğer kurullarımız yenilendi. Gerek yönetim kurulunda gerekse diğer kurullarda derneğimizin adına yaraşır olarak Türkiye'nin her bölgesinden temsilcilerin olması çok önemlidir. Bir uzmanlık derneğinin en öncelikli ilkelerinden birinin tüm üyelerinin temsil edilebileceği ve sesini duyurabileceği kurullara sahip olmasıdır. Bu duyarlılık sizlerin katılımları sayesinde bugüne kadar gerçekleşti. Devam etmesi yine siz üyelerin elinde... Öncelikle eski yönetim kurulu üyelerimize demokratik bir ortamda seçim yapılma imkanı verdikleri için teşekkür ederiz. Bu seçime katılarak bu demokratik yarışın resmileşmesini sağlayan adaylara ayrıca teşekkürler. Ama teşekkürün büyüğü sanırsanız dernek üyelerimize olmalı. Giderek artan üye sayısı ile giderek güçlenen derneğimiz sizlerin sayesinde yeni dernek yönetim kurulumuzu ve diğer kurulları belirledi. Yeni yönetim kurulunu ve diğer kurulda yer alan arkadaşlarımızı kutlar, başarılar dileriz. Aşağıda bu kurullarda bu dönem görev alacak arkadaşlarımız yer almaktadır.

ISSN: 1308-920X

EKMUD BÜLTENİ

Altı ayda bir yayımlanır.

Sahibi

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları
ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık
Derneği adına
Prof. Dr. Haluk Vahaboğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Prof. Dr. Hakan Leblebicioğlu

Editör

Prof. Dr. Yeşim Taşova

Editör Yardımcıları

Prof. Dr. Canan Ağalar

Prof. Dr. Halil Kurt

Doç. Dr. Nurcan Baykam

İletişim Bilgileri

Türkiye Enfeksiyon
Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji
Uzmanlık Derneği
Bükreş Sokak No: 3/7
Kavaklıdere-Ankara
Tel: +90 312 467 67 45
Faks: +90 312 467 67 46
e-posta: yonetim@ekmud.org

Grafik & Tasarım

bilimsel tıp
YAYINEVİ
www.bilimseltipyayinevi.com

Bilimsel Tıp Yayınevi

Bükreş Sokak No: 3/20

Kavaklıdere-Ankara

Tel: +90 312 426 47 47

Faks: +90 312 426 93 93

e-posta: bilimsel@tr.net

www.bilimseltipyayinevi.com

Genel Koordinatör

Ecz. İbrahim Çevik

+90 532 622 13 23

cevik_ibrahim@hotmail.com

Elektronik bilgilerin yaygınlaştığı bu dönemde masalarımızın üstünde derneğimizi hatırlatan birşeyler olsun diye başlamıştık. İlk editörümüz Sayın Prof. Dr. Sercan Ulusoy'un katkıları ile bugüne kadar gelen bültenimizin yayınlanmasının devam etme kararı, yeni dernek yönetim kurulumuz tarafından alındı. Anlayacağınız hala masalarımızın üzerine talibiz. Ama bu bülten hepimizin bülteni lütfen önerilerinizi sunmaktan geri durmayın. Bu vesile ile öncelikle EKMUD Bülteni'nin ilk editörü Sayın Prof. Dr. Sercan Ulusoy'a emeklerinden dolayı teşekkür etmeyi bir borç biliyoruz.

Derneğimizin kiracısı olduğu daire artık bizim mülkümüz. Bu yıl bitmeden (3.12.2010) gerçekleşen bu mutlu haberi yönetim kurulumuz bizlerle paylaştı. Üyelerimizin her zaman uğrayabileceği dernek merkezimizin camiamıza yararlı olması dileğini burada bir kere daha tekrarlamak sevincimizi daha da artırmakta.

EMEK 2. Olağan Genel Kurulunu Gerçekleştirdi

EKMUD 15 Mayıs 2010 tarihinde önemli bir seçim ve iş bölümü daha yaptı. Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim ve Yeterlik Kurulu (EMEK) 2. Olağan Genel Kurulunda EMEK Yürütme Kurulu üyelerinin yanı sıra Eğitim Kurumlarını Değerlendirme Kurulu, Sınav Kurulu ve Eğitim Müfredat Komisyonu seçildi. Kurullarımızda yer alan arkadaşlarımız aşağıda sıralanmıştır.

EMEK kurullarının özverili çalışması sonunda 18 Aralık 2010 tarihinde 22 il merkezinde Türkiye’de ilk olma özelliği taşıyan **on-line yeterlik sınavı** gerçekleştirildi. 2011 yılı için sınav takvimi aşağıdaki gibidir:

- 3 Mart 2011, Perşembe - Sözlü Sınav
- 28 Mayıs 2011, Cumartesi - On-line Sınav
- 19 Kasım 2011, Cumartesi - On-line Sınav

EMEK YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Canan Ağalar (Başkan)
Prof. Dr. Cafer Eroğlu (Başkan Yardımcısı)
Prof. Dr. Sibel Gündeş (Sekreter)
Doç. Dr. Nail Özgüneş
Doç. Dr. İsmail Yaşar Avcı
Doç. Dr. Oğuz Karabay
Doç. Dr. Nurettin Erben

EĞİTİM KURUMLARINI DEĞERLENDİRME KURULU

Prof. Dr. Halil Kurt
Prof. Dr. S. Sırrı Kılıç
Doç. Dr. Serap Gençer

SINAV KURULU

Doç. Dr. Bilgin Arda
Prof. Dr. Şaban Esen
Doç. Dr. Nazif Elaldı
Doç. Dr. Tuna Demirdal
Doç. Dr. Esragül Akıncı

EĞİTİM MÜFREDAT KOMİSYONU

Prof. Dr. İlhan Özgüneş
Prof. Dr. Yeşim Taşova
Doç. Dr. Tansu Yamazhan

DANIŞTAY 8. DAİRESİNİN KARARLARI:

Değerli Meslektaşlarımız,

18.07.2009 tarih ve 27292 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğinde Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji ana dalını düzenleyen Ek-1 sayılı çizelgesinin 13. satırındaki düzenlemenin yürütmesinin durdurulması ile ilgili açılan davadaki (1.2.2010 Gün ve E:2009/7856) yürütmenin durdurulması istemi reddedilmiştir.

Danıştay 8. Dairesinin gerekçeli kararında belirtildiği üzere Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlık alanının bütünlüğü Danıştay tarafından bir kez daha karar altına alınmıştır.

Bilgilerinize saygılarımızla duyururuz.

Türkiye EKMUD Yönetim Kurulu

Değerli Meslektaşlarımız,

Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) tarafından belirlenen doçentlik temel alanlarında bilim dalımızın adının "Klinik Mikrobiyoloji" olmaksızın sadece 1016 alan kodu ile "Enfeksiyon Hastalıkları" olarak yer alması işleminin iptali için 2008 yılında Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD) tarafından açılan dava sonuçlanmıştır. Danıştay 8. Dairesinin 12.5.2010 gün ve E:2008/7304; K:2010/2410 sayılı kararıyla dava konusu işlem iptal edilmiştir. Kararda "gerekçeleri bilimsel bir rapor ile ortaya konulmaksızın tesis olduğu anlaşılan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamıştır" ifadesine yer verilmiştir.

Bu bağlamda yargı kararının gereği gibi uygulanarak, doçentlik temel alanlarında yer alan bilim dalımızın isminin aslına uygun olarak "Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji" olarak düzenlenmesi konusunda ÜAK nezdinde hukuki girişimlerimiz sürdürülmektedir.

Saygılarımızla.

Türkiye EKMUD Yönetim Kurulu

TULAREMİ

Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Özlem Kandemir'in koordinatörlüğünde 1 Ekim 2010 tarihinde Ankara'da derneğimizde "Tularemi" toplantısı Sağlık Bakanlığı ve Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti ile ortaklaşa yapıldı. Amacı tularemi olgularının kontrolü ve önlenmesi için; tularemi enfeksiyonlu olguların (özellikle indeks olgunun) zamanında tespit edilip doğrulanması, hastalığın şiddeti ve yayılım özellikleri açısından gereken tedbirlerin zamanında alınması, hastalığın tedavi protokollerinin saptanması ve prognozun izlenmesi olarak belirlendi.

Konu hakkında tek ses olmak ve verilerin ortak dili konuşarak toplanması planlandı. Bu amaçla Sağlık Bakanlığının hazırlamakta olduğu Tularemi saha rehberi üzerinden gidilerek her iki derneğin katkıları ile revizyonlar yapıldı ve rehber son şekli verildi. Bu aşamadan sonra Bakanlığın rehberi sahaya duyurması ve bu konuda farkındalığın artırılması beklenmektedir.

İNFLUENZA ÇALIŞTAYI

İnfluenza Çalıştayı 15-16 Ekim 2010 tarihlerinde Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dr. A. Münif İslamoğlu Konferans Salonunda yapıldı. Bu toplantının sonuçları tüm üyelerimize ulaşan bir kitapçık ile paylaşılmıştır. Dernek Başkanımız Prof. Dr. Haluk Vahaboğlu'nun koordinatörlüğünde yapılan bu toplantıda influenza A virüsü, matematik modelleme ile pandemik influenza öngörülerini, korunma ve tedavi konularına boyuna ülkemiz gerçekleri ışığında tartışılmıştır. En sonunda bir basın açıklaması ile konu halk ile paylaşılmıştır.

Dr. Mustafa Aydın Çevik anısına **III. ZOONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU**

Artık EKMUD için geleneksel olan “Dr. Mustafa Aydın Çevik anısına III. ZOONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU” 01-02 Kasım 2010 tarihlerinde TOBB ETÜ Sosyal Tesislerinde Ankara’da yaklaşık 500 kişinin katılımı ile yapıldı. Ülkemize katkılarını da görmeye başladığımız bu sempozyumu düzenleyen kuruluşlar aşağıda sıralanmıştır.

T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (TSHGM)

T.C. Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı (RSHMB)

T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü (KKGGM)

Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB)

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD)

Dr. Mustafa Aydın Çevik anısına

III. ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU GENEL DEĞERLENDİRME ve SONUÇ BİLDİRGESİ

III. Zoonotik Hastalıklar Sempozyumu; Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneğinin ortak organizasyonu ile 1-2 Kasım 2010 tarihlerinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi konferans salonunda 400'den fazla katılımcı ile yapılmıştır. Sempozyum, Veteriner hekimlik ve Tıp alanında konusunda uzman biliminsanlarının katkıları ile gerçekleştirilmiştir.

İnsanlarda görülen toplum kaynaklı enfeksiyonların %60'ını zoonozlar oluşturmaktadır. Son 30 yılda yeni ortaya çıkan enfeksiyonların %75'i zoonotik karakterlidir. Ayrıca biyoterörizm ajanlarının da %80'ini zoonozlar oluşturmaktadır. Ülkemizde de 2002 yılından başlayarak KKKA, kuş gribi, tularemi, hantavirüs, domuz gribi ve son olarak da batı nil ensefaliti gibi zoonozlar önemli sağlık sorunu olarak karşımıza çıkmıştır. Bunun temelinde yatan sebepler arasında sosyoekonomik faktörler, ekosistemdeki değişiklikler ve küresel ısınmanın olduğu gösterilmiştir.

Bu sempozyumda ülkemiz için önemli olan zoonozlardan; tularemi, bruselloz, kuduz, KKKA, şarbon, batı nil ensefaliti ve hantavirüs gibi hastalıklar yabancı uzmanların da katıldığı, yerel yönetimlerin de dahil olduğu tüm ilgili tarafların katılımı ile ele alınmıştır.

TULAREMİ

Tularemi ülkemizde endemik bir hastalıktır. Yakın zamana kadar ağırlıklı olarak Marmara, Batı ve Orta Karadeniz bölgelerinden olgular bildirilmiştir. Ancak son salgınlarda, İç Anadolu Bölgesinden (Yozgat, Çankırı, Kütahya vb.) bildirilen olgu sayısındaki belirgin artış dikkati çekmektedir. Ülkemizde daha az patojenik tip olan *F. tularensis* alt tür *halorctica* görülmekte olup, hastalığın orofaringeal formu yaygındır. Bildirimi zorunlu hastalıklar listesinde C grubunda yer almaktadır.

Ülkemizde bildirilen olgu sayısı her yıl giderek artmaktadır. Bu artışın nedeni araştırılması gereken konulardan biridir. Hastalığa karşı farkındalığın artması, insan aktivitelerinde ve ekolojik dengelerdeki değişiklikler ya da laboratuvar tanı yöntemlerin-

deki gelişmeler tespit edilen olgu sayısındaki artışın muhtemel nedenleri arasında sayılabilir.

Ülkemizdeki olguların büyük çoğunluğunun su kaynaklı olması nedeniyle hastalığın kontrolünde en önemli nokta sağlıklı içme suyu ve güvenli gıdanın sağlanmasıdır.

BRUSELLOZ

Bruselloz tüm dünyada yaygın bir zoonozdur. Türkiye bruselloz insidansı yüksek ülkelerdendir. Olguların çoğu hayvancılığın yoğun yapıldığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden bildirilmektedir. Bu bölgelerde hayvanlarda seropozitiflik oranı yüksektir. Orta ve Doğu Karadeniz sahilinde ise seroprevalans oldukça düşüktür.

Ülkemiz için bruselloz hem insan, hem de hayvan sağlığı açısından önemli bir morbidite ve ekonomik kayıp nedenidir. Hayvanlarda et ve süt kaybı, düşük, infertilite ve ölüme neden olmaktadır. Bu durum ciddi ekonomik kayıplara yol açmaktadır. Bir taraftan hayvan sahiplerine yüklü miktarda tazminat ödenmekte, bir taraftan da test-kesim yöntemi için para harcanmaktadır.

Bruselloz ile mücadelede yaygın hayvan aşılması, bağışıklığın izlenmesi, etkin ve hızlı tanı, erken uyarı sistemi ile bruselloz olgularının bildirim, hayvan hareketlerinin kontrolü, biyogüvenlik önlemleri, paydaşlar arası iş birliği, eğer veriliyorsa tazminatların zamanında verilmesi, akut olgularının itlafı, ari sürülere sertifika verilmesi, arılığın sürdürülebilmesi amacıyla sürüye yeni hayvan girişlerinin kontrollü ari sürülerden olması ve tüm bu işlemler sırasında sanitasyon kurallarına uyulması alınması gereken başlıca önlemlerdir. Aşılama mücadelede en kolay ve en ekonomik yoldur. Eradikasyon programını başarıyla uygulayan ülkelerde, aşılama bırakıldıktan sonra seroprevalansın arttığı gözlenmiştir. Bruselloz eradikasyon programları Kuzey Avrupa, Kuzey Amerika ve Yeni Zelanda'da başarılı olmuştur. Buna karşın Akdeniz, Asya ve Orta Doğu ülkeleri bruselloz kontrolü ve eradikasyonunda başarılı olamamıştır.

Ülkemizde bruselloz eradikasyon programına 1984 yılında başlanmış ve 26 yıl sürmesi planlanmıştır. 2000 yılında programda revizyon yapılmıştır. Bu proje gereğince hastalığın or-

taya çıktığı yerlerde genç aşılması yapılmaktadır. Ancak bu programdan beklenen başarı elde edilememiştir. Bu nedenle Tarım Bakanlığı tarafından 10 yıl sürmesi planlanan (2020) yeni bir proje geliştirilmiştir. Bu projede, erginler de dahil tüm hayvanlara yoğun aşılama yapılarak (büyük başlara 2 yıl, küçük başlara 5 yıl) prevalansın %1 altına düşürülmesi ve bundan sonra test-kesim metodunun uygulanması hedeflenmektedir. Aşılama kitlesel olacağından (genç hayvanlarla birlikte erişkin hayvanlar) uygulama kolaylığı nedeni ile konjunktival aşılama gündeme gelmiştir. Ancak bu kadar fazla miktarda aşının üretimi ve maliyeti sıkıntı yaratması muhtemeldir. Aşı üretimi aşamasında kamu kuruluşları yanında özel sektörden de destek alınması düşünülmelidir. Eğer aşılamada başarılı olunursa test-kesim yöntemine geçilebilir. Bu testlerin akredite edilmiş laboratuvarlarda doğru çalışılması son derece önemlidir. Aksi halde gereksiz hayvan kesimlerine neden olunabilir. Projeye başlamadan önce prevalans çalışmasının yapılması, kullanılacak yöntemler ve aşının belirlenmesi, ekonomik analiz gibi hazırlık çalışmalarının yapılması planlanmaktadır. Ülkemizdeki prevalansı belirlemek için bir pilot çalışma başlatılmak üzeredir.

Hayvanlarda en başarılı aşilar melitensis REV-1 ve abortus S-19 canlı attenüe aşılardır. Günümüzde yeni geliştirilen aşilar olmasına karşın, bunların önemli dezavantajları olması nedeniyle henüz yaygın kabul görmemiştir.

Bruselloz eradikasyon projesinde başarılı olmanın en önemli şartı ayrı bir proje olarak hazırlanması ve kendine ait ayrı bir bütçesi ve ayrı bir yönetimi olmasıdır. Çünkü projenin başarısızlığında en önemli sorun yeterli kaynağın aktarılmamasıdır.

Bruselloz ülkemizde A grubu bildirim zorunlu hastalıklardan- dır. Sağlık Bakanlığı da brusellozun kontrolüne yönelik birtakım çalışmalar yapmaktadır. Sağlık çalışanları ve halka eğitim verilerek bilinçlendirilmesi, tanı ve tedavi algoritmalarının hazırlanması, Bruselloz Bilimsel Danışma Kurulu oluşturulması, brusellozda hasta yükünün çıkartılmaya başlanması, eğitim modülü hazırlanması ve ilgili kurumlarla iş birliği yapılması bu çalışmalar arasında yer almaktadır.

KUDUZ

Türkiye'de kuduz en çok köpeklerde (%65) tespit edilmektedir. İkinci sırada sığırlar (%20) gelmektedir. Yabani hayvanlarda kuduz oranı ise %5 bulunmuştur. Başlatılan bir çalışmada, ülkemizde yarasalarda şu ana kadar kuduz virüsüne rastlanma-

mıştır. Hayvanlarda kuduz insidansı Marmara, Ege, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yüksektir. İç Anadolu bölgesinde ise kuduzla rastlanmamıştır. Geçmişte yapılan aşılamaların bunda rolü olduğu düşünülmektedir.

Köpek kuduzu insidansı ülkemizde 1990 yılından beri giderek azalmıştır. Ülke çapında yapılan parenteral aşılama kampanyasının bunda rolü olduğu düşünülmektedir. İnsanlarda bildirilen kuduz olguları da giderek azalmaktadır. 2009 yılında iki, 2010 yılında ise bir insan olgusu bildirilmiştir. Kuduz şüpheli temasların %71'i köpek, %20'si kedi, %1-2'si vahşi hayvan temasıdır. Riskli temas durumunda kuduz profilaksisi, 2001 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan 'Kuduz Korunma ve Kontrol Yönergesi'ne göre yapılmaktadır. Ayrıca, Kuduz Bilimsel Danışma Kurulu oluşturulmuş ve mevcut yönergenin revizyonu planlanmıştır.

Ülkemizde kuduz ile mücadelede en büyük sorun sahipsiz hayvanların kontrol edilememesidir. Bu hayvanların aşılama ve kısırlaştırma çalışmaları yetersizdir. Yakın zamanda başlatılan 'Kuduz Hastalığı Kontrol Projesi' kapsamında evcil ve sahipsiz hayvanlar ile Ege Bölgesindeki yabani hayvanların aşılanması, hayvan barınakları ve laboratuvarların geliştirilmesi planlanmıştır. Bu proje ile Ege Bölgesinde tilkilerde kuduz pozitiflik oranı azalırken diğer bölgelerde yaban hayatında pozitiflik oranı artmıştır. Sahipsiz hayvanlarda aşılamada ise başarısız olunmuştur. Bunun nedeni olarak sahipsiz hayvan sayısının bilinmemesi ve aşılanan hayvan oranının hesaplanamaması gösterilmiştir. Belediye ve sivil toplum örgütlerinin aşılama kampanyasına ilgisinin düşük olması ve aşılanan hayvan sayısının az olması, kanunlar çerçevesinde itlaf gerektiğinde sivil toplum örgütlerinin engellemeyle karşılaşılması ve bundan çekinilmesi diğer karşılaşılan sorunlardır.

Kuduz ile mücadelede; sahipli ve sahipsiz hayvanları kimliklendirme ve takip sistemi, hayvanları aşılama ve karantinaya alınması, yeterli miktarda hayvan barınakları kurulması ve sahipsiz hayvanların rehabilitasyonu, itlaf, halkın eğitimi, belediye ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği, kanunlarla verilen yetkilerin gerektiğinde kullanılması, avcı dernekleri ve güvenlik güçleri ile iş birliği, yeterli bütçe ayrılması, araç-gereç ve alt yapının sağlanması yapılması gereken işlerdir.

KIRIM-KONGO KANAMALI ATEŞİ

Ülkemizde ilk kez 2002 yılında görülmeye başlayan hastalık ülke genelinde giderek yayılmış ve 2008-2009 yıllarında pik yapmıştır. Endemik bölgelerde yapılan seroprevalans çalışmalarında %12.8 ve %17 gibi rakamlara ulaşılmıştır. 2010 yılında ise olgu sayısında %35 kadar bir azalma olduğu gözlenmiştir. Bu düşüşte Sağlık Bakanlığı ve Tarım Bakanlığı tarafından yapılan çalışmaların (halk ve sağlık personelinin eğitimi, kene kontrolü, hayvanların ilaçlanması vb.) etkisinin olduğu düşünülmektedir. Aşı çalışmaları da bir taraftan devam etmektedir. Rekombinant ve inaktif aşı oluşturulması için çeşitli projeler yürütülmektedir. Hastalıktan korunma için, eğitim çalışmalarının sürekliliği ile birlikte kenelerle mücadelenin de devam etmesi (çiftlik hayvanlarının düzenli ilaçlanması, ilaçlamanın hayvan sahibine yaptırılmaması, sahada çalışan veteriner sayısının artırılması vb.) gerekmektedir.

ŞARBON

Şarbon primer olarak hayvanlarda görülen bir hastalık olup insanlarda görülmesi ülkenin gelişmişlik düzeyi ile ilgilidir. Ülkemizde en sık deri şarbonu (%96.9) görülmekte olup çoğunlukla kontamine materyal ile (hasta hayvanlar ve çıkartıları) direkt temas sonucu ortaya çıkar. Ülkemizde basilin 71 genotipi saptanmıştır ve bunların tümü A majör grubunda yer almaktadır. Bu suşlar Kafkaslardaki suşlar ile benzer bulunmuştur.

Ülkemizde her yıl hastalıkta giderek bir azalma olduğu gözlenmektedir. Hayvanların aşılması (hastalık görülen yerlerde tüm hayvanları 5 yıl boyunca aşılama), hasta hayvanların çıkartılarının temizlenmesi, ölen hayvanların en az 2 metre derine gömülmesi veya kireç dökülmesi, ölen hayvana otopsi yapılmaması, kontamine alanların dekontaminasyonu, hastalığın bildirim, eğitim, doğru tanı ve tedavi, aile içi bulaşın önlenmesi başlıca korunma ve kontrol yöntemleridir.

BATI NİL ENSEFALİTİ

Aslında 1960'lı yıllardan itibaren yapılan seroprevalans çalışmalarında ülkemizde varlığı tespit edilen Batı Nil Virüsü, 2010 Ağustos'unda Manisa'da görülen ensefalit olguları ile gündeme gelmiştir. Aynı dönemde Yunanistan ve Rusya'da da benzer olgular tespit edilmiştir. Ülkemizde olguların ilk tespit edildiği tarihten günümüze kadar 44 olguda Batı Nil Virüsü saptanmış ve bunların yedisi kaybedilmiştir. Bu olgular Ege, Marmara,

Akdeniz, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden bildirilmiştir.

Hastalıktan korunma kontrolde anahtar nokta sivrisinek popülasyonunun kontrolüdür. Bu amaçla su birikintileri ortadan kaldırılmalı, sivrisineklerden korunmak amacıyla repellent, sivrisinek savar aletler ve sineklik gibi yöntemlere başvurulmalı, ölü kuşlara çıplak el ile dokunulmamalı ve toplum hastalık ve korunma konusunda bilgilendirilmelidir. Sadece hayvanlarda kullanılan inaktif aşuları mevcut olup henüz insanlar için kullanıma sunulmuş bir aşı mevcut değildir.

Önümüzdeki yıl bahar ve yaz aylarında hastalığın tekrar aktivite kazanması beklenmektedir. Bu nedenle insan surveyansı (pasif veya aktif) ve hayvan surveyansı (kuş, at, sivrisinek) yapılmalıdır. Eğitimlerle halkın ve sağlık personelinin hastalığa karşı farkındalık düzeyi ve ilgisi artırılmalıdır. Ülkemizde henüz daha bildirim zorunlu hastalıklar listesinde yer almayan Batı Nil ensefalitinin C grubu bildirim zorunlu hastalıklar listesine dahil edilmesi planlanmaktadır.

HANTAVİRÜS

Ülkemizde 2009 yılında tespit edilen Hantavirüs renal sendrom ağırlıklı olarak Karadeniz bölgesinde ve ilkbahar-yaz mevsiminde görülmektedir. Muhtemelen daha önceki yıllarda da ülkemizde var olan hastalığın Batı Karadeniz Bölgesinde seroprevalansı %6 olarak bulunmuştur. Bu hastalıkta hekimlerin tanıyı atlamamaları son derece önemli olup farkındalık düzeyinin ve ilginin artırılması için hastalığın daha fazla gündeme getirilmesi gerekmektedir. Tüm dünyaca kabul görmüş bir aşısı ve tedavisi olmayan hastalıktan korunmada farelerle mücadele ve hijyene dikkat edilmesi korunmanın esasını teşkil etmektedir.

SONUÇ

Zoonotik hastalıklar ülkemiz için ciddi bir sağlık sorunudur. Bu alanda çözüm bekleyen önemli meseleler vardır. Sempozyumun sonunda, toplantıya katılan tüm birimlerle birlikte yapılan ortak değerlendirme sonucunda tespit edilen sorunlar ve çözüm önerileri aşağıda sıralanmıştır:

1. Zoonozlarla mücadelede çok disiplinli yaklaşım ve sektörler arası iş birliği kritik öneme sahiptir. İyi organize olmuş, disiplinler ve sektörler arası iş birliği yapan ülkeler zoonozlarla mücadelede başarılı olmaktadır. Ancak bu iş birli-

ği yapıcı, istek ve beklentiler de gerçekçi ve uygulanabilir olmalıdır. Bu konuda Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının iş birliği ve koordinasyon içerisinde hareket etmesi önemlidir. Enstitüler, üniversiteler, eğitim araştırma hastaneleri ve yerel yönetimler gibi kurumların da desteği alınarak sorunlara çözüm üretilmelidir.

2. Bu tür toplantılar daha sık yapılmalı, ortak kararlar alınmalı, alınan kararların uygulanıp uygulanmadığı ve süreçler takip edilmelidir.
3. Zoonoz Milli Komitesi, yapılacak yasal düzenleme ile tavsiye kurulu olarak değil yaptırım gücü olan bir kurul şekline dönüştürülmeli, alınan kararları uygulamayanlar sorumlu tutulmalıdır. Ancak bu şekilde kurulun daha etkili çalışması, daha başarılı sonuçlar alınması için gerekli bütçenin aktarılması mümkün olabilir.
4. Sektörler arası ortak bir veri tabanı oluşturularak daha üst düzeyde veri paylaşımı sağlanması, çalışma verimini artıracak ve eksiklerin giderilmesinde yardımcı olacaktır.
5. Sektörler arası ortak projeler üretilmeli, toplumun zoonozlar konusunda farkındalık ve bilgi düzeyi artırılmalıdır.
6. Karar alıcılara özellikle fayda-maliyet analizleri yapılarak harcanacak bütçe karşılığında elde edilecek yararlar sunulmalı, zoonozlarla mücadeleye gereken kaynağın aktarılması sağlanmalıdır.
7. Projeler merkezde oluşturulmalı, icra ise yerel otoriteler tarafından yapılmalıdır. Yerel yönetimler ve belediyeler de mücadelede yer almalıdır.
8. Projelerde istenen başarıya ulaşamamanın en önemli nedenlerinden biri de mali desteğin yetersiz olmasıdır. Her bir proje için ayrı bir bütçe hazırlanmalı ve yeterli mali destek sağlanmalıdır. Gerekirse sektörler arası iş birliği yapılmalı, sivil toplum örgütlerinden yardım istenmeli veya uluslararası kaynak bulunmalıdır. Örneğin; kaynak azlığı nedeni ile sadece Ege Bölgesinde yaban hayatında kuduzu azaltmaya yönelik yapılan ve başarılı olunan proje diğer bölgelere de kaydırılmalıdır.
9. Sürveyans diğer önemli bir konu olup sadece olguları değil, vektör ve rezervuarları da içerecek şekilde yapılmalıdır.
10. Veteriner halk sağlığı, insan sağlığı içerisinde de olmalıdır. Günümüzde veterinerler sadece tarım içerisinde yer almak-

tadır. Özellikle epidemiyoloji çalışmalarda veterinerler, hatta zoologlar da olmalıdır.

11. Yerel yönetimler dahil Veteriner hekimlik teşkilatı güçlendirilmelidir.
12. Zoonotik hastalıkların kontrolünde erken tanı ve erken uyarı sistemi önemlidir. Bu amaçla tanı ve tedavi kapasitesi daha da geliştirilmelidir.
13. Koruyucu önlemler arasında aşılama çok önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle gerek hayvan gerekse insan aşı çalışmalarına hız verilmelidir.
14. Aile hekimliğine geçtiğimiz bugünlerde sahada olguların atlanmaması için, Aile Hekimlerine zoonozlar konusunda hizmet içi eğitimler yapılmalıdır.
15. Tıp ve Veteriner fakültelerinde eğitimlerde zoonozlara daha fazla önem verilmeli, ortak eğitim programları düzenlenmeli ve ortak çalışma ya da tezler yapılmalıdır.

Sonuç olarak;

“Tek Dünya Tek Sağlık” sloganı ile veteriner hekimlerin ve tıp doktorlarının zoonozlarla mücadelede iş birliği yapmaları gereklidir. Zoonotik hastalıkların insidansı ülkenin kalkınmışlığını gösteren bir indikatör olarak ele alınmalı, zoonozlarla mücadeleye gereken önem verilmeli ve yeterli kaynak ayrılması sağlanmalıdır. Günümüzde Dünyadaki 16. büyük ekonomiye sahip olan ülkemiz için zoonotik hastalıklarla mücadele, milli bir mesele olarak ele alınmalı, üst düzeyde iyi bir koordinasyon ve yeterli kaynak aktarımı ile sorunun üstesinden gelinebileceği bir kez daha vurgulanmalıdır.

• T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

• T.C. Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hızlısıhha Merkezi Başkanlığı

• T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü

• Türk Veteriner Hekimleri Birliği

• Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği

CERRAHİ ANTİBİYOTİK ÇALIŞMA GRUBU

T.C. Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve EKMUD iş birliği ile planlanan “Türkiye’de Akıllı Antibiyotik Kullanımı Projesi” kapsamında “Cerrahi Antibiyotik Çalışma Grubu” kurulmuştur. Yönetim Kurulu üyemiz Prof. Dr. Dilek Arman’ın koordinatörlüğünde 10 Aralık ve 28 Aralık 2010 tarihlerinde bu proje kapsamında Cerrahi Uzmanlık Derneklerinin temsilcileri davet edilerek “Cerrahi Profilaksi ve Cerrahi Enfeksiyonların Antimikrobiyal Tedavisi” başlıklı iki toplantı yapılmıştır. Bu toplantıların amacı; cerrahi antimikrobiyal profilaksi ve cerrahi enfeksiyonların antimikrobiyal tedavisine yönelik kılavuzlar, eğitim setleri ve eğitim programlarını düzenlemek üzere oluşturmak ve bu alanda akıllı antibiyotik kullanımını sağlamaktır. Son olarak 19-20 Şubat 2011 tarihlerinde Kızılcahamam’da düzenlenen gözden geçirme toplantısı ile cerrahi profilaksi kılavuzları ile ilgili önemli ilerleme sağlandı.

Katkı sağlayan cerrahi uzmanlık derneklerinin her birinden iki temsilci ile çalışmalar sürdürülüyor. Bu çalışmanın sonuçlarını hep birlikte merak ile takip edeceğiz.

Katkı Sağlayan Dernekler:

- Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği (TARD)
- Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği (TÇCD)
- Türk Girişimsel Radyoloji Derneği
- Türk Göğüs Cerrahisi Derneği
- Türk Hastane İnfeksiyonları ve Kontrolü Derneği
- Türk Jinekoloji ve Obstetrik Derneği
- Türk Kalp Damar Cerrahisi Derneği
- Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Derneği
- Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birlikleri Derneği (TOTBİD)
- Türk Üroloji Derneği
- Türk Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi (TPRECD) Derneği
- Türk Oftalmoloji Derneği (TOD)
- Türk Nöroşirürji Derneği

EKMUD Ankara Günleri

2010-2011'e başlarken;

Bilimsel çitanın yükseltilmesi, güncel bilginin yakalanması hedeflerine ulaşmada önemli olduğunu düşündüğümüz toplantılar, derneğimizin kurulduğu 2006 yılından beri olageldiği gibi siz değerli meslektaşlarımızın önerileri doğrultusunda 2010-2011 dönemi içinde şekillendi. 2010-2011 dönemi için toplantı koordinatörlerimiz Prof. Dr. Hakan Leblebicioğlu, Prof. Dr. Dilek Arman ve Doç. Dr. Hürrem Bodur. Bu dönem ana çerçevemiz **"SON YILDA LİTERATÜR NE DİYOR?"**. Başlığından da anlaşılacağı gibi enfeksiyon hastalıklarının tanı ve tedavisindeki son araştırma ve bilgilerin aktarılacağı toplantılar en dinamik olduğu bilinen başlıklar altında gerçekleşecek ve siz değerli meslektaşlarımızın katılımları ile değerlendirilecektir.

Yararlı olması ve birlikteliğimizi artırması en büyük dileğimizdir.

- ✓ 26 Kasım 2010, **NÖTROPENİK ATEŞ**
- ✓ 24 Aralık 2010, **TÜBERKÜLOZ**
- ✓ 28 Ocak 2011, **SANTRAL SİNİR SİSTEMİ ENFEKSİYONLARI**
- ✓ 25 Şubat 2011, **HEPATİT C**
- 18 Mart 2011, **NOZOKOMİYAL PNÖMONİ**
- 29 Nisan 2011, **SON BİR YILDA HEPATİT B**
- 27 Mayıs 2011, **HIV/AIDS**
- 24 Haziran 2011, **SEPSİS YÖNETİMİ**

EKMUD Bülteni

EKMUD İzmir Günleri

**EKMUD
İZMİR
GÜNLERİ**
17 Aralık 2010
Mövenpick Otel, İzmir
**Toplumda ve Hastanede
ESBL / Karbapenemaz Sorunu**

Ülkemizdeki genel tıp pratiğinin özelde enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji alanının uygulama standartlarının yükseltilmesinde düzenli mesleki eğitimler önemli rol oynamaktadır. Ulusal düzeyde düzenlenen kongreler/platformlar bu açığın kapatılmasında önemli rol oynamakla birlikte yerel toplantılar katılımın kolaylığı açısından azımsanamayacak etkinliklerdir.

Bu amaçla bu yıl İzmir’de, toplantı koordinatörlüğü Doç. Dr. Oğuz Reşat Sipahi tarafından yapılan, İzmir ve çevresindeki eğitim hastanelerinin katkılarıyla toplam dört toplantı organize edilmiştir. Bunlardan ilki **“Toplumda ve Hastanede ESBL/Karbapenemaz sorunu”** başlığı ile düzenlenmiş ve 17 Aralık 2010 Cuma akşamı 73 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. İkinci toplantı 11 Mart 2011’de bu sefer **“Toplumda ve Hastanede MRSA Sorunu”** başlığıyla yapılacaktır. Bunlara ek olarak biri parazitolojik hastalıklar, diğeri de genel anlamda tedavi rehberleri üzerine iki toplantı daha planlanmaktadır.

Dileğimiz bu yerel toplantıların üyelerimizin enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji pratiğine katkıda bulunmasıdır.

**EKMUD
İZMİR
GÜNLERİ**
11 Mart 2011
Mövenpick Otel, İzmir
Toplumda ve Hastanede MRSA Sorunu

Hacettepe Üniversitesi AIDS Tedavi ve Araştırma Merkezi (HATAM)

Dr. Aygen TÜMER
HATAM Koordinatörü

HIV/AIDS hastalığı tanı, takip ve tıbbi bakım yönlerinden multidisipliner yaklaşımı gerektiren bir hastalıktır. Hacettepe Üniversitesi AIDS Tedavi ve Araştırma Merkezi (HATAM), 1997 yılında bu multidisipliner çalışmayı gerçekleştirmek amacıyla Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Enfeksiyon Hastalıkları Ünitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Serhat Ünal öncülüğünde kurulmuştur. Merkezde, bir müdür, bir koordinatör, bir genel sekreter, yılda 3 kez toplanan ve 5 kişiden oluşan Yönetim Kurulu üyeleri ve yılda bir kez toplanan 30 üye görev yapmaktadır. Bu üyeler tıp fakültesi, diş hekimliği fakültesi, eczacılık fakültesi, hemşirelik fakültesi, sosyal hizmetler yüksek okulu ve sağlık hizmetleri yüksek okulundan 30 akademik personeldir. Toplumla yönelik cinsel sağlık, HIV/AIDS ve cinsel yolla bulaşan diğer enfeksiyonlar konularında bilgilendirme, eğitim ve danışmanlık çalışmalarını yürütmektedir. HATAM, kurulan merkezler arasında ilk olup, başlıca faaliyetleri şunlardır:

I. Eğitim Aktiviteleri

- ✓ Web sayfasının oluşturulup güncelleştirilmesi (www.hatam.hacettepe.edu.tr),
- ✓ “Türk HIV/AIDS Dergisi”nin yılda 4 kez çıkarılması,
- ✓ Test öncesi ve sonrası danışmanlık hizmetleri,
- ✓ Eğitici eğitimi kurslarının (üniversite öğrencilerine, eczacılara, rehber öğretmenlere, zor ulaşılan gruplara yönelik) düzenlenmesi,
- ✓ Akran Eğitimi kursları düzenlenmesi,
- ✓ Yaz/Güz okulları düzenlenmesi,
- ✓ Gençlere yönelik okul eğitimleri,
- ✓ Halk Eğitim Merkezlerinde eğitimler,
- ✓ Kongre/Sempozyum düzenlenmesi,
- ✓ Yurt içi ve yurt dışı kongrelere poster/bildiri/sunum ile katılım,
- ✓ TV, radyo programlarına katılım,
- ✓ 1 Aralık “Dünya AIDS Günü” nedeni ile o hafta boyunca halka ulaşmayı hedefleyen aktiviteler (televizyon, radyo programları, gazetelerde ve dergilerde röportajlar, konferanslar, seminerler) düzenlenmesi,
- ✓ Projelerde danışman/eğitmen/test danışmanı/yürütücü olarak iş birliği yapmak.

II. Laboratuvar Aktiviteleri

Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Laboratuvarlarında ELISA yöntemi ile antikor tayini, doğrulama testi, viral yük, CD4/CD8 bakılmaktadır.

III. Tedavi

HIV enfekte hastaların tıbbi takip ve bakımı Enfeksiyon Hastalıkları Ünitesi ve HATAM hekimleri tarafından ortaklaşa yürütülmektedir.

EKMUD Bülteni

IV. Danışmanlık

Test öncesi danışmanlık, test sonrası danışmanlık, HIV ile yaşayanlara, aileleri ve yakınlarına danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Telefon ile, yüz yüze ve e-posta ile bilgilendirme yapılmaktadır.

ÜYELİK ve DANIŞMANLIKLARI

- Ulusal AIDS Komisyonu (UAK) üyeliği
- Daimi Temsil Komitesi (UAK-DTK) üyeliği
- Ulusal Koordinasyon Kurulu (UKK) üyeliği
- TADOC- HIV/AIDS ve uyuşturucu madde moderatörlüğü
- T.C. Sağlık Bakanlığı "Evlilik Öncesi Test" Kurulu danışmanlığı
- Kadın Sağlığı Komisyonu (KASAKOM) üyeliği
- Türk Kızılay Derneği; HIV/AIDS standart eğitim programı hazırlanması sorumlusu
- Türkiye Üreme Sağlığı Projesi ve Avrupa Birliği iş birliği; "Çerçeve doküman geliştirilmesi" HIV/AIDS odak kişi
- Türkiye Üreme Sağlığı Projesi ve Avrupa Birliği iş birliği; "Çerçeve doküman geliştirilmesi" Zor ulaşılan gruplar odak kişi
- EACS (Avrupa AIDS Klinik Birliği) HIV/AIDS Tedavi Kılavuzunun Türkçeye tercümesi ve tıbbi danışmanlık
- Hürriyet Sağlık-internette soruları yanıtlama ve danışmanlık

GÜÇLÜ YÖNLERİ

- Hacettepe Üniversitesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Enfeksiyon Hastalıkları Ünitesi içinde hizmet vermesi,
- Merkezde tam gün çalışan ve danışmanlık hizmeti de veren bir hekimin bulunması,
- HATAM'da görev yapan kadronun bilgili, deneyimli ve donanımlı insan gücünden oluşması,
- Görev alan kişilerin multidisipliner çalışmanın önemini kavrayabilmiş kişilerden oluşması,
- Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin kurduğu "Hacettepe Üniversitesi AIDS ile Savaşım Kulübü"nün Merkeze olan desteği,
- Sivil Toplum Kuruluşları ile iş birliğinin yüksek olması,
- Konferanslar ve bilgilendirme hizmetleri ile halk eğitimine aktif olarak katılabilmek.

ZAYIF YÖNLERİ

- Yardımcı personel eksikliği,
- HATAM'a üye akademik personel arası iletişimin yeterli düzeyde olmaması,
- Maddi kaynak olmaması.

İletişim Bilgileri

Hacettepe Üniversitesi AIDS Tedavi ve Araştırma Merkezi (HATAM)

Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampüsü

Morfoloji Binası Kat 1

06100 Sıhhiye-Ankara

Tel: + 90 312 310 80 47 – 311 12 71

Faks: + 90 312 310 80 47 – 310 41 79

e-posta: atumer@hacettepe.edu.tr

www.hatam.hacettepe.edu.tr

NDM-1 Hakkında

AMAÇ: Son günlerde basında “bilim adamları bütün antibiyotiklere dirençli ve ölümcül bir bakteri tanımladılar” şeklinde toplum sağlığını ciddi şekilde tehdit eden önemli bir sağlık sorununu konu eden haberler görülmektedir. Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (Türkiye EKMUD) kamuoyunun bu konuda aydınlatılması gerektiğini düşünmektedir.

KONU HAKKINDA: Hint asıllı bir İsveç vatandaşı 2007 yılında Hindistan’a yaptığı bir ziyaret esnasında kalça bölgesinde bir apse gelişmesi dolayısıyla ameliyat edilir ve uzun süre hastanelerde kalır. Bu hasta İsveç’e döndüğünde idrar yolundan çok dirençli bir bakteri (*Klebsiella pneumoniae*) ürer. Yapılan moleküler çalışmalar bu bakteride daha sonradan NDM-1 (New Delhi metallo-beta-lactamase) ismi verilen mevcut antibiyotiklerin çoğunu parçalayıp etkisiz kılan bir enzim varlığını gösterir (1). 2010 yılının ilk yarısında aynı direnç mekanizmasını taşıyan farklı bağırsak bakterileri ABD ve İngiltere’de tespit edilmiştir (2). Yapılan çalışmalarda bu bakterilerin izole edildiği hastaların ciddi bir kısmının Hindistan’a seyahat ettikleri tespit edilmiştir (3).

KONUNUN ÖNEMİ:

1. Bu direnç mekanizmasını taşıyan bakteriler maalesef bir veya iki antibiyotik dışında tüm antibiyotiklere dirençlidir. Bu anlamda tedavi edilmesi zor enfeksiyonlara sebep olmaktadır.

2. Direnç mekanizması bakteriden bağımsız olarak bağırsak bakterileri arasında yayılmaktadır. Bu durum direnç mekanizmasının dünyada süratle yayılacağına işaret etmektedir.

ALTI ÇİZİLECEK NOKTALAR:

- NDM-1 yeni bir direnç mekanizmasıdır ancak benzer direnç mekanizmaları vardır ve özellikle hastanelerde bakteri florasında hayli yaygındır.

- Bu direnç mekanizmasının yayılması mevcut direnç sorununun daha da artması anlamına gelmektedir.
- Bu mekanizmanın yayılmasında -diğer direnç mekanizmaları gibi- uygunsuz ve gereksiz antibiyotik kullanımının katkısı olduğu tartışmasızdır.
- Enfeksiyonların gelişmesini (koruyucu) önlemek her zaman enfeksiyonu tedavi etmekten daha ucuz ve daha kolaydır.

YAPILMASI GEREKENLER:

1. Ülke çapında gereksiz ve uygunsuz antibiyotik kullanımını azaltacak çalışmalar yapılmalıdır.
2. Enfeksiyon kontrolüne ve önleyici tedbirlere daha çok kaynak ayrılmalıdır.
3. Toplum içerisinde ve hastanelerde dirençli bakteriler ve direnç mekanizmaları takip edilerek mümkün olan ölçüde yayılması azaltılmalıdır.

Referanslar:

1. Yong D, Toleman MA, Giske CG, Cho HS, Sundman K, Lee K, et al. Characterization of a New Metallo- β -Lactamase Gene, blaNDM-1, and a Novel Erythromycin Esterase Gene Carried on a Unique Genetic Structure in *Klebsiella pneumoniae* Sequence Type 14 from India. *Antimicrob Agents Chemother* 2009;53(12):5046-54.
2. Detection of Enterobacteriaceae isolates carrying metallo-beta-lactamase - United States, 2010. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep* 2010;59(24):750.
3. Kumarasamy KK, Toleman MA, Walsh TR, Bagaria J, Butt F, Balakrishnan R, et al. Emergence of a new antibiotic resistance mechanism in India, Pakistan, and the UK: a molecular, biological, and epidemiological study. *The Lancet Infectious Diseases* [Internet]. 2010 8 [cited 2010 Aug 12]; Available from: [http://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(10\)701432/abstract](http://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(10)701432/abstract)

3. Türkiye EKMUD Kongresi

3. Türkiye EKMUD Kongresi 12-16 Mayıs 2010 tarihleri arasında 467 kişinin katılımı ile Ankara'da başarı ile gerçekleşmiştir. Türkiye EKMUD Yönetim Kurulu tarafından 30 genç üyemize kongre katılım bursu verilmiştir.

Kongrede 3 konferans, 15 panel ve 6 uydü sempozyumu yer almıştır. Kongre süresince viral hepatitler, erişkin bağışıklama, toplum kökenli enfeksiyonlar, hastane enfeksiyonları, febril nötropeni, seyahat enfeksiyonları, yeniden önem kazanan enfeksiyon hastalıkları, antimikrobiyal direnç ve tedavi, sterilizasyon, antisepsi ve dezenfeksiyon, güncel rehberler ve literatürler, 1970'li yıllardan günümüze Türkiye'de ve dünyada enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji uzmanlarının artan önemi ile enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji uzmanlık alanının sorunları irdelenmiştir. Düzenlenen bir oturum ile Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim ve Yeterlik Kurulu (EMEK) tarafından e-akademi uygulamalı olarak tanıtılmıştır: www.emek-e-akademi.com

Kongrede farklı merkezlerden 204 poster ve 19 sözlü bildiri sunumuna yer verilmiştir. Bu bildirilerden altısı Uzm. Dr. Mustafa Aydın Çevik Bildiri Ödülü ile ödüllendirilmiştir.

Kongrenin sosyal programında GATA'dan Prof. Dr. Ahmet Başustaoglu "Cumhuriyet Dönemi Öncesinde Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele: Dr. Tefvik Sağlam" ve Doç. Dr. Hakan Erdem "Antibiyotik Öncesi Dönemde Savaş ve Enfeksiyon: 1915 Yılında 3. Türk Ordusu (Ermeni İddialarına Medikal Yanıt)" başlıklı konuşmaları yapmış, toplantıya katılan Türk Tarih Kurumu Eski Başkanı Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu döneme ilişkin bilgi vermiştir.

Kongre sırasında derneğimizin 3. Olağan Genel Kurulu ile EMEK'in 2. Olağan Genel Kurulu yapılmıştır. Tüm dernek organlarına ve EMEK kurullarına seçilen meslektaşlarımızı kutluyoruz.

Kongre öncesinde Gülhane Askeri Tıp Akademisi (GATA) iş birliği ile **EKMUD/GATA Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyolojide Deneysel Modeller Kursu** 12 Mayıs 2010, GATA Araştırma Geliştirme Merkez Başkanlığında düzenlenmiştir. Kurs 25 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Temel deneysel araştırmalarda etik ilkeler, deney hayvanlarında anestezi uygulamaları ve yaklaşım teknikleri ile deneysel enfeksiyon modelleri uygulamalı olarak kurs programında yer almıştır. Yoğun ilgi gösterilen kurs programının genişletilerek tekrarlanması önerilmiştir. Eş zamanlı olarak aynı gün Türkiye Bilimsel ve Teknolojik

Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile **TÜBİTAK/EKMUD Proje Teklifi Hazırlama Kursu** düzenlenmiştir. Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı, proje teklifi hazırlama, ortak arama, hakemlik konular ile birlikte TÜBİTAK proje türleri, proje hazırlama ve değerlendirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususları içeren kursa ilgi yüksek olmuş ve kurs 60 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.

Kongre ve kurslara oturum başkanı ve konuşmacı olarak katılan bilim insanlarına, bildiri sunumları ile kongre programını zenginleştiren meslektaşlarımıza ve değerli kongre katılımcılarına teşekkürlerimizi sunarız.

3. Türkiye EKMUD Kongresi Uzm. Dr. Mustafa Aydın Çevik Sözlü Bildiri Ödülü

Birincilik Ödülü: Funda Yetkin 2.500,00 TL

“İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Gastroenteroloji Kliniğinde Gelişen Çoklu Dirençli *Pseudomonas aeruginosa* Salgını”

Funda Yetkin¹, Yasemin Ersoy¹, Çiğdem Kuzucu², Barış Otlu², Nalan Parmaksız³, Yüksel Seçkin⁴, Rıza Durmaz⁵

¹ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Malatya

² İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Malatya

³ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Malatya

⁴ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Gastroenteroloji Bilim Dalı, Malatya

⁵ Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi, Moleküler Mikrobiyoloji Araştırma Laboratuvarı, Ankara

İkincilik Ödülü: Güven Çelebi 2.000,00 TL

“Hidrojen Peroksit Kuru Sis Püskürtme Sisteminin Metisilin Dirençli *Staphylococcus aureus* ve *Acinetobacter baumannii* İzolatlarına Karşı Etkinliği”

Nihal Pişkin¹, Güven Çelebi¹, Canan Külah², Zafer Mengeloğlu², Mehtap Yumuşak²

¹ Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Zonguldak

² Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Zonguldak

Üçüncülük Ödülü: Kıvanç Şerefhanoglu 1.500,00 TL

“Başkent Üniversitesi İstanbul ve Ankara Hastaneleri Yoğun Bakım Ünitelerinde Takip Edilen Hastalarda Meydana Gelen Kandidemiler: Non-*albicans Candida* spp. İçin Risk Faktörleri ve Antifungal Duyarlılık Durumları”
Kıvanç Şerefhanoglu¹, Funda Timurkaynak¹, Füsun Can², Ünal Çağır¹, Hande Arslan¹

¹ Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Ankara

² Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Ankara

3. Türkiye EKMUD Kongresi Uzm. Dr. Mustafa Aydın Çevik Poster Ödülü

Birincilik Ödülü: Nazif Elaldı 2.000,00 TL

“Çiğ İnek ve Koyun Sütlerinde Crimean-Congo Hemorrhagic Fever Virus (CCHFV) Araştırılması”

Gülsüm Akdeniz¹, Nazif Elaldı¹, Ömer Poyraz², Aynur Engin¹, İlyas Dökmetaş¹, Mehmet Bakır¹, Zati Vatanserver³, Ufuk Tansel Sireli⁴

¹ Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Sivas

² Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Sivas

³ Kafkas Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi, Parazitoloji Anabilim Dalı, Kars

⁴ Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi, Besin Hijyeni Teknolojisi Anabilim Dalı, Ankara

EKMUD Bülteni

İkincilik Ödülü: Sedat Kaygusuz 1.500,00 TL

“İç Anadolu Bölgesinde Tularemi Epidemisi”

Sedat Kaygusuz¹, Osman Arıkan², Kürşat Azkur³, Hülya Şimşek⁴, Serkal Gazyağcı⁵, Nuray Muluk², Müge Taner⁴, Serdar Gözütök⁶, Kubilay Toyran⁶, Emine Meydaneri¹, Çiğdem Ediz⁷, Özlem Erol⁸, Özden Çiftçi Çırpar⁹, Kenan Ecemiş¹, Bekir Çelebi⁴, Mustafa Ertek⁴, Canan Ağalar¹

¹ Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Kırıkkale

² Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı, Kırıkkale

³ Kırıkkale Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi, Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Kırıkkale

⁴ Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Ankara

⁵ Kırıkkale Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Kırıkkale

⁶ Kırıkkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kırıkkale

⁷ Devlet Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Kırıkkale

⁸ Yüksek İhtisas Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Kırıkkale

⁹ Kırıkkale Tıp Merkezi, Kulak Burun Boğaz Bölümü, Kırıkkale

Üçüncülük Ödülü: Meral Uslu 1.000,00 TL

“Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastalarda Ventilator İlişkili Pnömoni Gelişimine Etki Eden Risk Faktörleri”

Meral Uslu¹, Barış Öztürk¹, Ferit Kuşcu¹, Volkan Aslan², Yunus Gürbüz¹, Emin Ediz Tütüncü¹, İrfan Şencan¹

¹ SB Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Ankara

² SB Muş Devlet Hastanesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Muş

2010 Yılı EKMUD Yurt Dışı Yayın Teşvik Ödülleri

Hürrem Bodur 100.00 TL B kategorisinden iki adet

Gürdal Yılmaz 750.00 TL A kategorisinden bir adet

Oğuz Reşat Sipahi 750.00 TL A kategorisinden bir adet

2008-2010 Yılı Türkiye EKMUD Faaliyet Raporu

Sayın Divan Başkanı ve Divan Kurulu Üyeleri,

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneğinin Değerli Üyeleri,

Türkiye EKMUD'un 3. Olağan Genel Kuruluna hoş geldiniz. Hepinizi en içten duygularıyla sevgi ve saygıyla selamlıyorum. 2008-2010 yılları arasında Türkiye EKMUD yönetim kurulu adına faaliyet raporunu okumak üzerine huzurlarınızdayım. 2008 yılında gerçekleştirilen 2. EKMUD Kongresinde gerçekleştirilen Genel Kurulumuzda sizlerin oylarıyla göreve gelen yönetim kurulumuz sizlerden aldığı güven ve onurla bu işlevi sürdürmüştür. İki yıllık görev süremiz içerisinde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli Üyelerimiz EKMUD 75 kurucu üye ile faaliyete başlamıştır. Bugün kayıtlı toplam üye sayımız 761 olup, uzman üye sayımız ise 510 olmuştur. EKMUD haberleşme grubu üye sayımız 1052'dir.

Göreve gelişimizden kısa bir süre sonra “**Türkiye**” ismi eklenerek, derneğimizin adı Türkiye EKMUD olmuştur.

Yönergeler hazırlanmıştır.

1. Uzm. Dr. Mustafa Aydın Çevik Kongre Bildiri Ödülü Yönergesi
2. Yurt Dışı Yayın Teşvik Ödülü Yönergesi
3. Yurt Dışı Burs Programı Yönergesi
4. Eşgüdüm Kurulları Yönergesi
5. Bilimsel Etkinlik Düzenleme Yönergesi

Uzmanlık alanımızla ilgili ve diğer uzmanlık alanlarını da ilgilendiren konularda rehber/kılavuz hazırlıkları planlanmıştır. “Erişkin Bağışıklama Rehberi” Prof. Dr. İftihar Köksal'ın koordinatörlüğünde Sağlık Bakanlığı ve çok sayıda dernek temsilcisinin katılımıyla tamamlanmıştır. Seyahat Enfeksiyonları Rehberi ve Doğru Antibiyotik Kullanım Rehberleri hazırlanma aşamasındadır.

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim ve Yeterlik Kurulu (EMEK)'nin kuruluşu için gerekli altyapı oluşturulmuştur. Özerk bir kuruluş olan EMEK'e Türkiye EKMUD olarak ihtiyaç duydukları her noktada finansal destek sağlanmıştır. E-Akademi Türkiye EKMUD'un katkılarıyla EMEK tarafından gerçekleştirilmiştir.

TOPLANTILAR:

1. Kurslar; 5 farklı kurs düzenlenmiştir.
 - a. ESCMID/EKMUD Postgraduate Education Course: Beta-lactamases in community-acquired infections: from lab to clinic, 10-11 Mart 2009, Ankara
 - b. ESCMID/EKMUD Postgraduate Education Course: From Bench to Bedside: Viral Hepatitis, 13-14 Kasım 2009, İstanbul
 - c. Eğitici Eğitimi Ölçme Değerlendirme ve Çoktan Seçmeli Soru Yazımı Kursu, Ankara
 - d. EKMUD/GATA Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyolojide Deneysel Modeller Kursu, 12 Mayıs 2010, Ankara
 - e. TÜBİTAK/EKMUD Proje Teklifi Hazırlama Kursu, 12 Mayıs 2010, Ankara
2. 27-28 Kasım 2008'de II. Zoonotik Enfeksiyonlar Sempozyumu Ankara'da Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Türk Veteriner Hekimler Birliği ile birlikte düzenlenmiştir.
3. 18 Aralık 2008'de Sağlık Bakanlığı ile birlikte aile hekimlerine yönelik olarak “Erişkin Bağışıklama Sempozyumu” düzenlenmiştir.
4. 11-14 Mart 2009 tarihlerinde Ankara Bilkent Otelde 2. EKMUD Bilimsel Platformu gerçekleştirilmiştir.
5. 20-23 Mart 2010 tarihlerinde Adanada Çukurova Enfeksiyon Hastalıkları Derneği ile birlikte 1. Seyahat Enfeksiyonları Kongresi gerçekleştirilmiştir.
6. 12-16 Mayıs 2010 tarihlerinde Ankara Sheraton Otelde 3. Türkiye EKMUD Kongresi gerçekleştirilmiştir.
7. Uluslararası toplantılarda EKMUD Temsiliyeti sağlanmıştır.
 - a. III. Eurasia Congress of Infectious Diseases, 1-4 Ekim 2009, Bakü, Azerbaycan
 - b. 26. International Congress of Chemotherapy, 18-21 Haziran 2009, Toronto, Kanada
 - c. International Conference on Emerging Zoonotic Diseases, 15-17 Ekim 2009, Kahire, Mısır
 - d. 1st Southeast European Conference of Chemotherapy and Infection, 6-9 Mayıs 2010, Varna, Bulgaristan
8. EKMUD Ankara Günleri
 - a. 2008-2009 eğitim dönemi içinde ve 2009-2010 eğitim dönemi içinde 12 farklı eğitim kurumunun ev sahipliği ile “EKMUD Ankara Günleri” başlığı altında 15 toplantı gerçekleştirilmiştir.
9. Bölge Toplantıları; Ankara, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Mersin ve İstanbul'da bölge toplantıları düzenlenmiştir.

Gerçekleştirilen toplantılarda görüldüğü üzere derneğimiz sürekli mesleki eğitime önem vererek, katılımçılık ilkesini de benimseyerek mezuniyet sonrası tıp eğitiminde sürekliliği sağlamıştır.

Sayın Divan Başkanı, Değerli Meslektaşlarım 2008-2010 Türkiye EKMUD Yönetim Kurulumuz adına bugüne kadar bizlere göstermiş olduğunuz güvene ve desteğe tekrar teşekkür ediyorum. Genel Kurulumuzun ve yeni yönetim organları için yapılacak seçimlerin sizlerin aktif üyelik bilinciyle ve çoğul katılımıyla Türkiye EKMUD'a yarasız saygınlıkta gerçekleşeceğine ve sonuçlanacağına inancımız sonsuzdur. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Gaye USLUER
Türkiye EKMUD Başkanı
15.05.2009

DIYABETİK AYAK SEMPOZYUMU

15-16 Ocak 2011 tarihlerinde Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği ve Çukurova Enfeksiyon Derneği birlikteliği ile düzenlenen "Diyabetik Ayak" sempozyumu 110 kişinin katılımı ile Adana Hilton Otelinde başarıyla gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda diabetes mellitusun, görülme sıklığı ve yol açtığı komplikasyonlar nedeniyle önemli bir sağlık sorunu olduğu, uzun dönemde damar ve sinir hasarı sonucu gelişen komplikasyonlar ile etkilenen organa göre farklı hastalık profillerinin ortaya çıktığı, diyabetik ayağın da bunlardan biri olduğu belirtildi.

Diyabet hastalarının hastaneye başvurma nedenlerinin %20'sini ayak sorunlarının oluşturduğu ve diyabetik ayak ülserlerinin amputasyona kadar gidebilen ciddi sorunlar yaratabilmesi bakımından üzerinde önemle durulması gereken konulardan biri olduğu belirtildi. Diyabetik ayağın yüksek oranda morbidite ve mortalitenin yanı sıra uzun süreli, ciddi ve maliyeti yüksek tedavilere gereksinim gösterdiği ve genellikle hastalığın gelişimini önlemenin ve tedavisini planlamanın multidisipliner bir yaklaşım gerektirdiğinden söz edildi. Bu grup hastalarda ayak bakım eğitiminin çok önemli olduğu, ayrıca eğitim toplantılarının birinci basamak hekimleri için de yapılarak farkındalığın artırılması gerektiği vurgulandı. Gerek medikal gerekse cerrahi yaklaşımda son literatürler eşliğinde bilgi paylaşımında bulunuldu. Toplantıya konuşmacı veya katılımcı olarak enfeksiyon hastalıkları uzmanları dışında ortopedi ve travmatoloji, plastik ve rekonstrüktif cerrahi, kalp ve damar cerrahisi, endokrinoloji, radyoloji, nükleer tıp ve su altı hekimliği bilim dallarından da katılımlar oldu. Bilimsel içeriği oldukça doyurucu ve keyifli bir toplantı geçirildi.

Avrupa Antibiyotik Farkındalık Günü

"Avrupa Antibiyotik Farkındalık Günü" nedeniyle Dedeman Otelinde düzenlenen toplantıya Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Nihat Tosun, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanı Doç. Dr. Mustafa Ertek, Türkiye EKMUD Başkanı Prof. Dr. Haluk Vahaboğlu, ilgili derneklerin ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile çok sayıda medya mensubu katılmıştır. Toplantıda konuşmacılar antibiyotiklerin yerinde ve sakınılarak kullanılmasının, gereksiz ve yanlış kullanımın sebep olduğu sağlık problemleri ve antibiyotik direnci sorunu nedeniyle hayati derecede önemli olduğu anlatıldı. Medyanın antibiyotiklerin sakınılması konusunda oynayabileceği rol üzerinde duruldu ve medya temsilcilerinin sorularını takiben toplantı sona erdi.

TEBRİKLER

**2010 yılı ikinci yarısında aşama kaydeden arkadaşlarımız oldu.
Onları başarılarından dolayı kutlarız.**

DOÇENT

Doç. Dr. Meliha Meriç Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi

PROFESÖR

Prof. Dr. Ergin Ayaşlıoğlu	Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Kutbeddin Demirdağ	Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Şaban Esen	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Sedat Kaygusuz	Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Reşat Özaras	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Prof. Dr. İrfan Şencan	Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Reşat Özaras, Sağlık Bilimleri alanında, TÜBİTAK 2010 yılı teşvik ödülü kazanmıştır.

Kendisini kutlar, başarılarının devamını dileriz.

Türkiye EKMUD Yönetim Kurulu

Dernek toplam üye sayımız 847 kişiye, web haber listesine üye sayımız ise 1185 kişiye ulaştı.